

Pavel Kozák (FB: pavelgkozak)

Větší strach ze jmen filosofů, než mafiózů

J. B. Kozák – 130 let

Nedávno jsme měli příležitost se během několika dnů zorientovat ve VIP jménech slovenského, italského, ale i belgického podsvětí.

Čeho se však novináři bojí víc, to jsou jména meziválečných intelektuálů. Stačí trochu googlovat, a nevyjdete z údivu, jak nestandardně se dnešní publicistika chová. Zdá se, jakoby byli oni mladí, udatní investigativci tak vycepaní, že přesně vytuší, o kom budou mluvit vždycky, a o kom nikdy. (Listina, čl.1 - Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech.)

Co jsem totiž vygoogloval – poslední rozhovor s prof. I. Treterou, v němž říká o B. Hrabalovi:

„... Dosáhl sice doktorátu obojího práva, avšak s větším zájmem a patrně i častěji chodil na přednášky na filozofickou fakultu k profesorům Královi, Kozákovi a nejraději k docentu Patočkovi. ...“

(Kolik je věcí, které já nepotřebuji, Dagmar SEDLICKÁ, Literárky, Úterý, 01 Únor 2011)

<http://literarky.cz/politika/rozhovory/3181-kolik-je-vci-ktere-ja-nepotebuji#josc8117>

Kromě studia slovenského podsvětí jsem totiž minulých pár měsíců strávil obcházením pražských vzdělaneckých institucí a korespondováním s nimi, abych jim vysvětlil, že opravdu nejsem něco jako pan ex-ministr Herman a že výročí svého předka opravdu připomínám především „jako student“ - aby mi bylo naznačeno z universitních i ministerských míst nižších i vyšších, že se Kozákovo jubileum (oficiálně) prostě připomínat *nebude*.

To mě zaujalo, protože by bylo mnohem snazší ono setkání pro deset zbylých zájemců uspořádat tak, jako v řadě jiných případů. Ta plzátková principiálnost v zatloukání mě překvapila i zaujala, a svým způsobem aktivizovala...

Když jsem ale přečetl citovaný odstavec, vypadlo to na mě v celé obludnosti. Oni to vědí, včetně o Hrabalovi, že Kozák s Králem vychovali generaci intelektuálů, a oni to tak korporativně *zatloukají!* A co je na tom nejvíc šokujícího, že si už vychovali mladou generaci, která správně vytuší, že ta meziválečná jména, která měl prof. Tretera tu odvahu připomenout, je rizikové citovat.

Na tomto místě ale musím s díky odkázat i na položku Sociologické encyklopedie od prof. M. Petruska.

https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kozák_Jan_Blahoslav

Přece – kdybych byl ctižádostivý mladý publicista a viděl ten odstavec, řekl bych si: „Tak Patočku už znají všichni. Kdo ale byli ti druzí dva, které Tretera připomíná?“ Už kvůli tematickému osvěžení. Nehledě k tomu, že mezi příslušníky jejich generace probíhaly také lité spory, třeba o principy logiky jako oboru, mezi Kozákem a Krejčím. A tím spíš mělo napětí mezi Patočkou a Kozákem svůj filosofický základ. Ale tohle radši vynechají. Ač je to neuvěřitelné, na elegantnější vysvětlení jsem nepřišel, než: ze strachu...

Vyklopila se na mě ta mazanost – využít komunistické cenzury určitých jmen k tomu, že nebudu zmiňovat, u koho jsem studoval... A zrovna u Hrabala, o němž je zmapována kdejaká kočka v Kersku.

Vlastně to píšu proto, abyste věděli, s jakou úrovní to máme za nečest.

Mrzí mě, že jsem osobně nepoznal tolik filosofů, jako skladatelů. V hudbě – jako v oblasti pro mě referenční k filosofii – takovéto *dání do klatby* neexistuje a není možné. Dr Husák sice měl svého pohůnka, Cutycha, který řekl o Kabeláčovi a Kopelentovi: „Tyto škrtám trvale.“ (Což ovšem nešlo, protože byli v cizině hraní a byli napevno v paměti domácích interpretů – a tudíž i jejich žáků.) - Ale pořád aspoň měli protagonisté normalizace tu úroveň, že dva extraligové skladatele jmenovali jako nežádoucí osoby. Ne tak za vlády Pravdy a Lásky. To se prostě celá vědecká, publicistická a pamětnická galérka jako jeden muž a žena (protože prof. Šiklová dobře ví, kdo byl Kozák) dohodla (*a ostatní to vytušili*), kdo jsou ti, které budou připomínat vždycky, a kdo oni, které nebudou připomínat nikdy.

Mrzí mě tedy, že nemohu vyprávět o filosofech tak z bezprostřední zkušenosti, jakou jsem měl tu vzácnou čest při setkávání se skladateli.

Jde mi spíš o ty, kteří se nezviditelnili na mezinárodní scéně, jako můj děda spoluprací se dvěma filosofy (Husserlem a Russelem) a dvěma presidenty (Masarykem a Rooseveltem). Viz třeba německá Wiki nebo Enciclopedia Filosofica, Sansoni, 1969, článek budoucího kardinála T. Špidlíka. https://de.wikipedia.org/wiki/Jan_Blahoslav_Kozák

Vzpomínám na to, jak jsem dostal v estetickém semináři za úkol najít související články v České mysli, a objevil jsem pro sebe K. Vorovku.

Vlastně by bylo škoda nepřipomenout i setkávání s prof. I. Treterou. A neméně i profesory Sobotku, Majora a kouzelně středověkého Sousedíka...

Vzpomínám ale především, jak odpověděl J. Seifert na udělení Nobelovy ceny: že ji dostává za celou generaci, a tak vyzněla i jeho memoárová báseň Pocta Vladimíru Holanovi, i jeho další vzpomínky.

Ale jednu mám, a zrovna o prof. Královi. Na dědově pohřbu jsem si ho totiž spletl s jedním prastrýčkem, a tak ho taky oslovoval a tykal mu. Když se to vysvětlilo, kdosi z přítomných prohlásil, že nikdy neviděl nikoho se tak srdečně smát na pohřbu, jako pana profesora.

*